TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

80 năm Cách mạng Tháng Tám, Quốc khánh 2/9: Từ thắng lợi lịch sử đến khát vọng phát triển

06:03 17/08/2025

Kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9 là dịp để nhìn lại chặng đường lịch sử từ ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập tại Quảng trường Ba Đình, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Trải qua 8 thập kỷ với nhiều giai đoạn phát triển, Việt Nam đã đạt được những thành tựu quan trọng trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng, sức mạnh đoàn kết toàn dân và khát vọng phát triển đất nước.

Quần chúng nhân dân tập trung tại Quảng trường Ba Đình nghe Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập, sáng 2/9/1945. Ảnh: Tư liệu TTXVN

Bản lĩnh và sáng tạo trong lãnh đạo

Theo Phó Giáo sư, Tiến sĩ Trần Đức Cường, nguyên Chủ tịch Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam, Cách mạng Tháng Tám là một trong những thắng lợi vĩ đại nhất

của dân tộc Việt Nam trong thế kỷ XX. Thành công đó không phải là kết quả của một phong trào bộc phát, mà là thành quả của một quá trình chuẩn bị bền bỉ, lâu dài, được tổ chức chặt chẽ và dẫn dắt bởi đường lối đúng đắn, sáng tạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Phó Giáo sư Trần Đức Cường cho biết, ngay từ khi mới ra đời, Đảng đã xác định mục tiêu chiến lược là giành độc lập dân tộc gắn liền với xây dựng một xã hội mới theo con đường xã hội chủ nghĩa. Trong suốt quá trình đó, các phong trào đấu tranh như Xô viết Nghệ Tĩnh, cao trào kháng Nhật cứu nước đã trở thành những cuộc diễn tập chính trị, xã hội quy mô lớn, giúp rèn luyện lực lượng, khơi dậy tinh thần đấu tranh và mở rộng ảnh hưởng của cách mạng. Chủ tịch Hồ Chí Minh với tầm nhìn chiến lược đã nhận định chính xác thời điểm lịch sử, từ đó chỉ đạo sự chuyển hướng đấu tranh phù hợp, đặt nhiệm vụ giải phóng dân tộc lên hàng đầu.

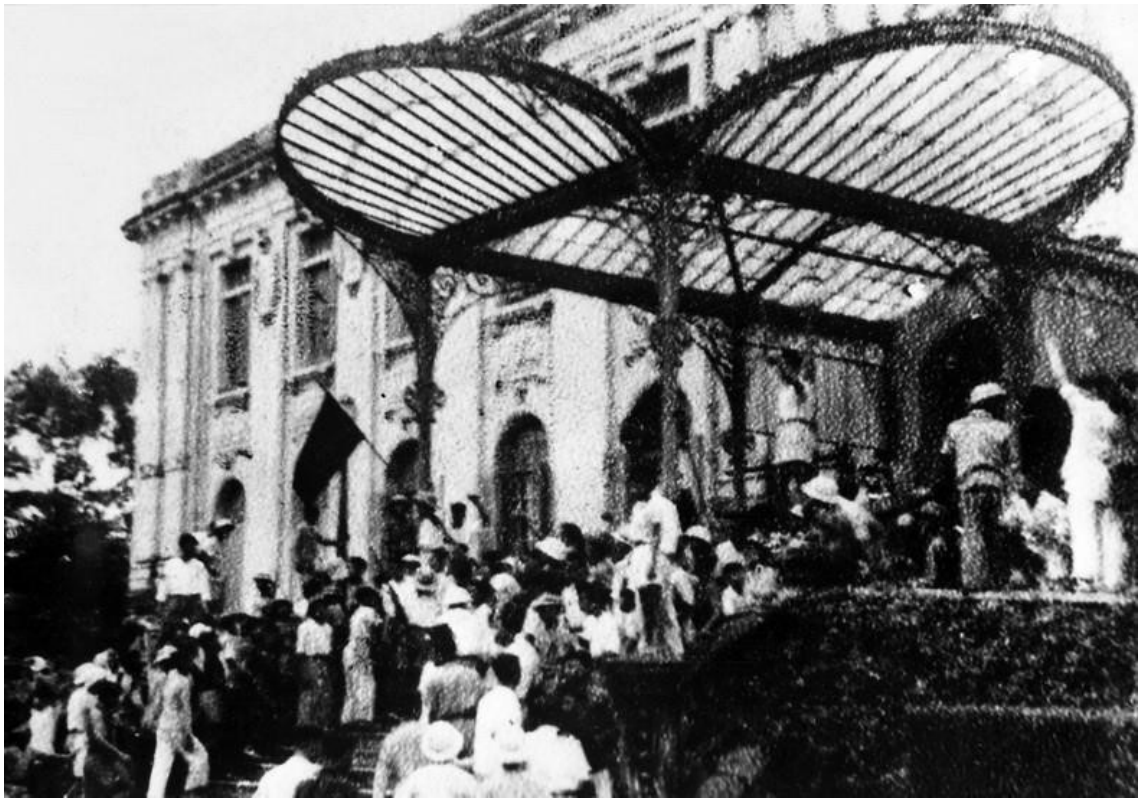

Ảnh Tư liệu.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, công tác chuẩn bị cho tổng khởi nghĩa được triển khai toàn diện, từ xây dựng cơ sở chính trị ở khắp vùng miền, đến thành lập lực lượng vũ trang nòng cốt và hình thành các căn cứ địa chiến lược. Mặt trận Việt Minh đóng vai trò hạt nhân, tập hợp rộng rãi các tầng lớp nhân dân, đẩy mạnh tuyên truyền, giác ngộ quần chúng và củng cố khối đại đoàn kết toàn dân. Các đội Việt Nam Tuyên truyền Giải phóng quân và Cứu quốc quân không chỉ làm nhiệm vụ quân sự mà còn trực tiếp vận động, tổ chức phong trào, tạo nền tảng chính trị, quân sự vững chắc để chờ thời cơ tổng khởi nghĩa.

Phó Giáo sư Trần Đức Cường phân tích, thời khắc quyết định diễn ra vào giữa tháng 8 năm 1945, khi Nhật Bản đầu hàng Đồng minh, bộ máy chính quyền bù nhìn rệu rã, lòng dân sục sôi khí thế. Nắm bắt thời cơ, Đảng đã kịp thời phát lệnh tổng khởi nghĩa trên phạm vi cả nước. Trong vòng chưa đầy nửa tháng,

chính quyền ở hầu hết các địa phương đã về tay nhân dân. Nhiều nơi còn chủ động nổi dậy trước khi có chỉ thị chính thức, thể hiện tinh thần chủ động, tính tự giác và niềm tin tuyệt đối của quần chúng vào sự lãnh đạo của Đảng.

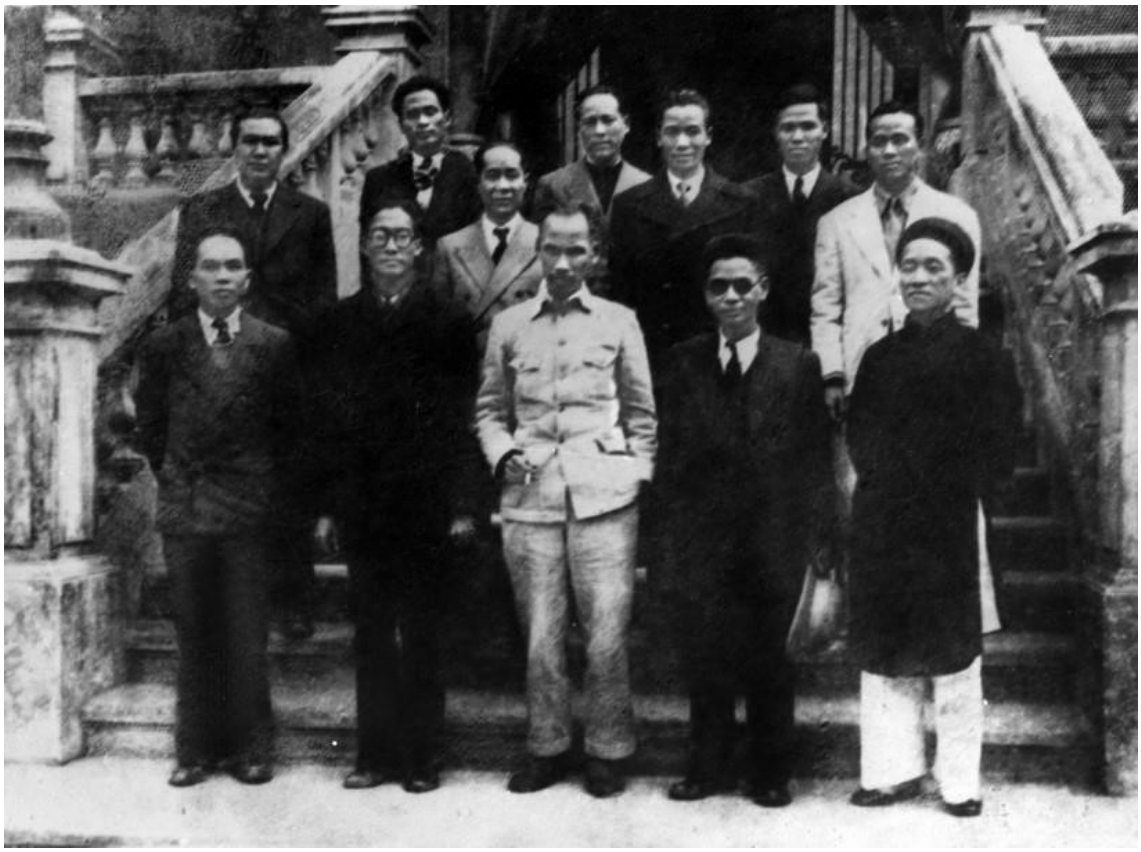
Ngày 19/8/1945, quần chúng nhân dân Thủ đô đã đánh chiếm Bắc Bộ phủ, cơ quan đầu não của chính quyền tay sai Pháp ở Bắc Bộ. Cách mạng tháng Tám mở ra một thời đại mới ở Việt Nam, thời đại nhân dân Việt Nam làm chủ đất nước, làm chủ vận mệnh của chính mình. Ảnh: TTXVN

Không chỉ chớp đúng thời cơ, nghệ thuật tập hợp lực lượng và vận dụng linh hoạt khối đại đoàn kết toàn dân cũng được phát huy đến mức cao nhất. Mọi tầng lớp, không phân biệt giai cấp, tôn giáo hay xu hướng chính trị, đều cùng hướng về mục tiêu giành độc lập. Đồng thời, sự ủng hộ từ phong trào chống phát xít trên thế giới và môi trường quốc tế thuận lợi đã tạo thêm điều kiện để cách mạng Việt Nam giành thắng lợi trọn vẹn.

Phó Giáo sư Trần Đức Cường khẳng định, thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám không chỉ chấm dứt ách thống trị thực dân, phong kiến, mở ra kỷ nguyên độc lập, tự do cho dân tộc, mà còn chứng minh một chân lý: khi toàn dân tộc đoàn kết dưới sự lãnh đạo sáng suốt, mọi khó khăn, thử thách đều có thể vượt qua. Đây là nền tảng vững chắc để Việt Nam tiếp tục phát huy sức mạnh trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Giá trị trường tồn và khát vọng vươn lên

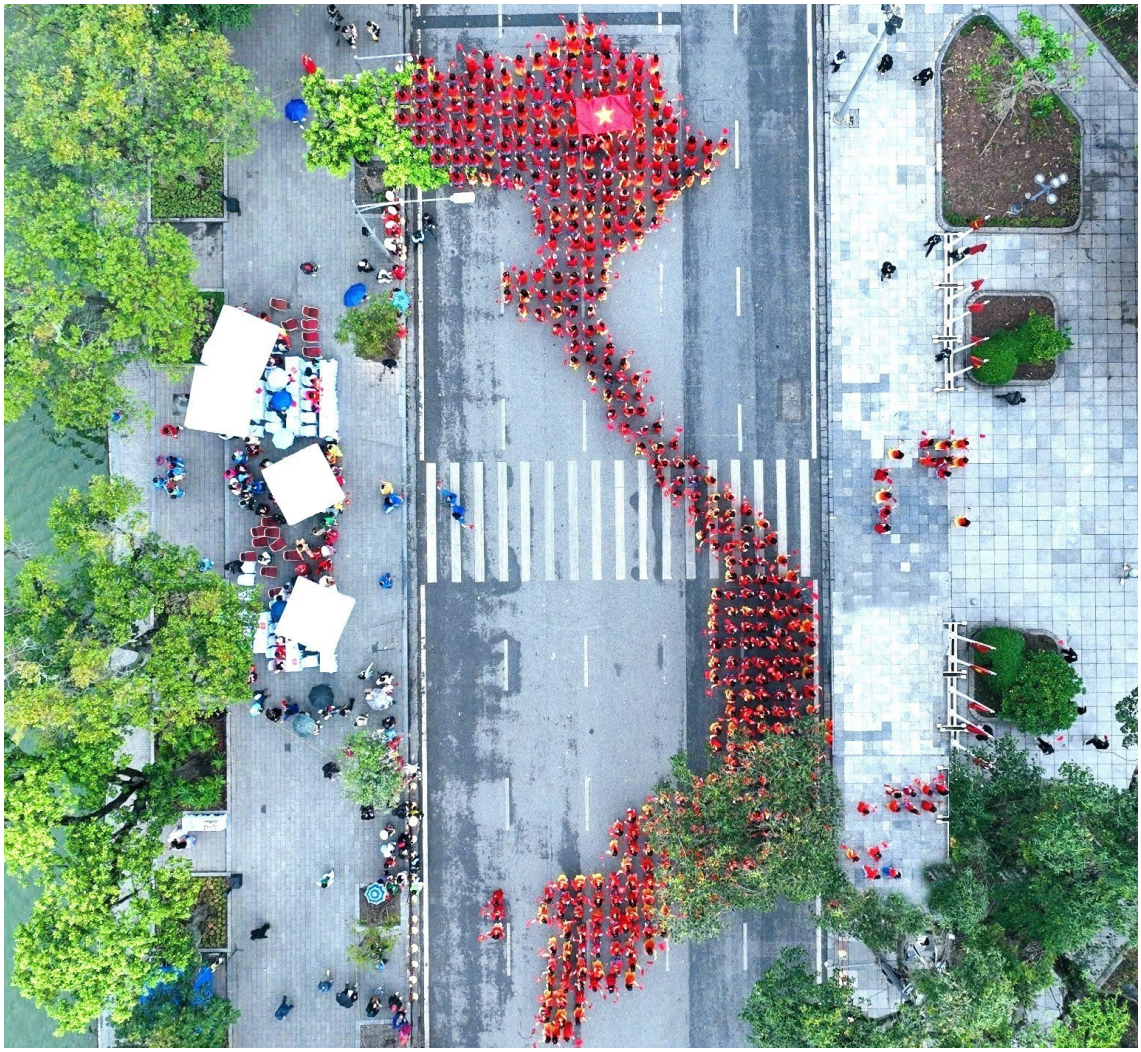
Tiến sĩ Phạm Thị Hồng Hà, Viện Sử học (Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam) khẳng định, Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2 tháng 9 là mốc son chói lọi trong lịch sử dân tộc, kết tinh ý chí quật cường và khát vọng độc lập, tự do của nhân dân Việt Nam. Đây là sự kiện xóa bỏ hoàn toàn chế độ thực dân, phong kiến, đồng thời đặt nền móng cho một nhà nước pháp quyền của dân, do dân và vì dân, đây chính là mô hình Nhà nước hiện đại, nơi quyền lực thuộc về nhân dân và được thực thi dựa trên pháp luật.

Chính phủ lâm thời Việt Nam Dân chủ Cộng hoà ra mắt sau khi cách mạng tháng Tám thành công. Ảnh: TTXVN

Tiến sĩ Phạm Thị Hồng Hà phân tích, thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám để lại những bài học quý báu có giá trị trường tồn. Đó là bài học về việc luôn đặt lợi ích dân tộc lên trên hết, biết quy tụ và phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân. Chính sự đồng lòng, chung sức của hàng triệu người dân trên khắp mọi miền đất nước đã tạo nên sức mạnh vô địch, đủ sức đánh bại mọi thế lực xâm lược và áp bức.

Một giá trị quan trọng khác là vai trò lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đường lối chiến lược đúng đắn, sách lược linh hoạt, khả năng nắm bắt và tận dụng thời cơ đã biến những thời khắc biến động của lịch sử thành cơ hội giành thắng lợi. Theo Tiến sĩ Phạm Thị Hồng Hà đây là minh chứng sống động của một Đảng cách mạng kiên trung, gắn bó mật thiết với nhân dân, luôn hành động vì lợi ích của Tổ quốc sẽ đưa dân tộc vượt qua mọi thử thách.

Người dân xếp hình thành bản đồ Việt Nam. Ảnh: TTXVN

Cách mạng Tháng Tám cũng cho thấy tầm quan trọng của việc kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại. Việt Nam năm 1945 đã khéo léo tận dụng bối cảnh quốc tế, làn sóng chống phát xít và phong trào giải phóng dân tộc dâng cao, để kết hợp với điều kiện trong nước, tạo ra sức mạnh tổng hợp đưa cách mạng đến thắng lợi nhanh chóng. Bài học này vẫn giữ nguyên giá trị trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng hiện nay, khi Việt Nam vừa kiên định bảo vệ độc lập, chủ quyền, vừa tích cực mở rộng hợp tác, nâng cao vị thế trên trường quốc tế.

Theo Tiến sĩ Phạm Thị Hồng Hà, kỷ niệm 80 năm Quốc khánh không chỉ là dịp để ôn lại quá khứ hào hùng, tri ân các thế hệ đi trước, mà còn là lời nhắc nhở thế hệ hôm nay phải tiếp nối và phát huy tinh thần Cách mạng Tháng Tám trong mọi lĩnh vực của đời sống. Điều đó đòi hỏi sự quyết tâm đổi mới tư duy, nâng cao chất lượng giáo dục, thúc đẩy nghiên cứu khoa học, gìn giữ bản sắc văn hóa dân tộc và củng cố quốc phòng, an ninh. Đây chính là con đường để hiện thực hóa khát vọng xây dựng một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng.

Theo TTXVN